

Қысқа мерзімді жоспарлау

Адырбаева З.А.

Сабақ жоспары – сабақта мұғалімнің оқу-
тәрбие жұмысындағы еңбегін
айғақтайтын, әр пәннен оқушылардың
білім-білік, дағдыларын оқу
бағдарламасына сәйкестіндіретін құжат.

ТИІМДІ САБАҚҚА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

- ☐ Жеке сабақтың тізбектелген сабақтар топтамасындағы маңызы мен орнының нақтылануы
- ☐ Оқу мақсаттарының және оған жету қадамдарының нақты анықталуы
- ☐ Оқу бағдарламасының талаптары мен сабақтың мақсатына сәйкес мазмұнды сабақтың болуы

- ☐ Сабақтың жекелеген кезеңдерінде және сондай-ақ бүкіл сабақ бойында оқушылардың меңгерген білік-дағдылары мен білім деңгейлерінің жоспарлануы;
- ☐ Оқушылардың танымдық белсенділігін қалыптасатырып, дамытуға негізделген оқу құралдары мен әдіс-тәсілдердің тиімді түрлерін таңдау;
- ☐ Сабақта оқушының жеке жұмысы мен бірлескен оқу формаларының тиімді қолданылуы;
- ☐ Оқушының өз бетінше білімді игеруіне барлық мүмкіндіктердің қарастырылуы;
- ☐ Әрбір оқушының мүмкіндіктері мен қажеттілігінің ескерілуі;
- ☐ Сабақта дидактика қағидаттарының жүзеге асуы;
- ☐ Сабақта оқушы үшін табысты оқу ортасының қалыптастырылуы
- ☐ Сабақта жедел кері байланыстың жүзеге асуы
- ☐ Сабақта жоғары қарқын және белсенді процестің болуы
- ☐ Көтеріңкі эмоциялық көңіл-күйдің болуы
- ☐ Сабақта қауіпсіз ортаның, жағымды психологиялық ахуалдың орнатылуы;

ЗАМАНАУИ САБАҚТЫ ЖОСПАРЛАУ НЕДЕН БАСТАЛАДЫ?

Мұғалім алдымен дайындық жұмыстарын жүргізеді:

- ☐ Осы сабақтың оқу бағдарламасындағы орнын, сабақтар топтамасындағы орнын анықтайды
- ☐ пән бойынша оқыту мақсаттарына сәйкес сабақтың тақырыбын, мақсатын анықтайды
- ☐ тақырыпқа байланысты негізгі ұғымдарды зерттейді
- ☐ өткен және келесі сабақтарға шолу жүргізеді, осы сабаққа байланысты идеяларды толықтырады және қорытады

ОРТА БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ ПЕДАГОГТЕРІ ЖҮРГІЗУ ҮШІН МІНДЕТТІ ҚҰЖАТТАРДЫҢ НЫСАНДАРЫ

Білім және ғылым министрі
2021 жылғы 16 қыркүйектегі

№ 472 Бұйрығына

2-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 6 сәуірдегі

№ 130 бұйрығына

2-қосымша

Сабақ жоспарының аталған тармақтары міндетті болып табылады. **"Педагог мәртебесі туралы"** Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI Заңының 7-бабы 1-тармағы 1-тармақшасына сәйкес педагог кәсіптік қызметін жүзеге асыру кезінде "Қазақстан Республикасының Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде №17669 болып тіркелген) бекітілген **тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптары** сақталған кезде кәсіптік қызметті ұйымдастырудың тәсілдері мен нысандарын еркін таңдауға құқықығы бар.

Егер сыныпта мүмкіндігі шектеулі оқушылар болса, әдістемелік бірлестіктермен мақұлданған жеке бағдарламаларды бейімдеу және жүзеге асыру бойынша әрекет қарастырылған.

ПӘН БОЙЫНША ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ЖОСПАР

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Информатика» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар
10-сынып

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
10.1А Ақпараттық қауіпсіздік	Ақпараттық қауіпсіздік	10.1.2.1 "ақпарат қауіпсіздігі", "құпиялылық" және "тұтастық" терминдерінің мағынасын түсіндіру
	Ақпаратты қорғау әдістері	10.1.2.2 қауіпсіздік шараларын, оның ішінде түсініктерді сипаттаңыз: деректерді резервтік көшіру және шифрлау
	Жеке тұлғаны идентификациялау әдістері	10.1.2.3 әртүрлі сәйкестендіру әдістерін қолдануды дәйектеу
10.1В Бейне контент құру	Бейнемен жұмыс істеуге арналған программалар	10.2.2.3 бейнемен жұмыс істеу үшін бағдарламалардың мүмкіндіктерін салыстыру
	Бейне түсіру	10.2.2.1 бейнемонтаж және бейнежазбаның негізгі қағидаларын қадағалау
	Бейнемонтаждаудың ережесі	10.2.2.1 бейнемонтаж және бейнежазбаның негізгі қағидаларын қадағалау
	Бейнені монтаждау	10.2.2.2 бейне клиптерді өз сценарийіңізге сәйкес өңдеп, дыбыстарды, суреттерді, әсерлерді, өтулерді және мәтінді қосу
	Жобаны әзірлеу және қорғау	10.2.2.1 бейнемонтаж және бейнежазбаның негізгі қағидаларын қадағалау 10.2.2.2 бейне клиптерді өз сценарийіңізге сәйкес өңдеп, дыбыстарды, суреттерді, әсерлерді, өтулерді және мәтінді қосу

ОРТА МЕРЗІМДІ ЖОСПАР

Информатика. Жоғары мектеп, 10 сынып			
3 тоқсан Бөлім 10.3А Веб-жобалау			
Алдын ала меңгерілуге тиісті білімдер			
Оқушыларда мультимедиамен, векторлық және растрлық графикалық редактормен жұмыс істеу дағдысы бар, жергілікті және жаһандық желіні пайдалана алады, бұлт қоймасына файлдарды орналастыру дағдыларына меңгерген			
Мәнімәтін			
Бұл бөлімде оқушылар сайт конструкторының көмегімен өз сайтың жасап, оны жариялап, насихаттау мүмкіндіктерін талқылайтын болады.			
Осы бөлімді оқытуда меңгерілетін тілдік мақсаттар			
Оқушылар үшін академиялық тілге сәйкес тілдік мақсаттың мысалы төменде ұсынылған			
Пән бойынша оқу мақсаты	Оқытудың тілдік мақсаты	Пәндік лексика және терминология	Диалог құруға/жазылымға қажетті сөз тіркестері
Оқушылар: • сайт конструкторы пайдалану арқылы веб-сайтты жасайды; • веб-бетте мультимедияны (дыбыс және бейне) орналастыра алады; • файл алмасу ресурстарын жобаның нәтижесін жариялау және тарату үшін пайдалана алады; • сайтты насихаттау әдістерін сипаттай алады.	Оқушылар: • сайтты құрудың әртүрлі тәсілдері бар екенін түсіндіреді; • сайт құру үшін конструкторды таңдауды негіздейді; • хостинг дегеніміз не және хостингтің қандай түрлері бар екенін түсіндіреді; • сайтты насихаттау әдістерін сипаттай алады.	• Конструктор, сайт картасы; • плагин, контент / мәнімәтін; • файл алмасу ресурстары, хостинг, сайтты насихаттау.	• Сайт картасының функциялары болып ... табылады • Сайттарды бірнеше жолмен жасауға болады, мен ... қолдандым, өйткені... • Мультимедиа - бұл ... • Мен өз веб-беттерімен орналастырдым • Мен файлдарды алмастыру үшін осындай ... пайдаланылатын білемін • Өз сайтым үшін келесі мәнімәтінді ... түрінде таңдалым • Сайтты насихаттаудың түрлерінің бірі ретінде...
Басқа да тілдік мақсаттар қою үшін, сонымен қатар, академиялық тілді оқыту және үйрену үшін қолданылатын оқытудың тілдік мақсаттарына қатысты қосымша нұсқаулықтар алу үшін жоғарыдағы «Тілдік мақсаттар туралы» мәтініне қараңыз.			
Қысқаша шолу			
Бөлімде веб-сайтты конструктор көмегімен құралдарымен құру, оған мультимедияны орналастыру, сайтты жариялау және насихаттау туралы оқытылады			

Оқу бағдарламасына сілтеме	Оқу мақсаттары	Сабакта ұсынылатын жұмыс түрлері	Оқыту әдістемесі бойынша мұғалімге арналған ескертпелер	Оқу ресурстары

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

(сабақтың тақырыбы)

Бөлім:		
Педагогтің Т.А.Ө. (болған жағдайда)		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы		
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары		
Сабақтың мақсаты		

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар

САБАҚ ЖОСПАРЛАУ

- ☐ Оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарынан оқу мақсатын таңдау;
- ☐ Сабақ тақырыбын анықтау;
- ☐ Сабақтың мақсатын қою (таңдаған оқу мақсаттарына сәйкес);
- ☐ Бағалау критерийлерін анықтау;
- ☐ Қалыптастырушы бағалауды тиімді ұйымдастыру үшін дескрипторлары бар сараланған тапсырмаларды әзірлеу;
- ☐ Сабақ мазсұнын іріктеу және ресурстарды дайындау;
- ☐ Белсенді оқыту әдістері негізінде оқушылардың жеке, жұптық және топтық қызметін жоспарлау;
- ☐ Қалыптастырушы бағалаудың түрлері (өзін-өзі, жұпта, топта) мен әдістерін жоспарлау;

САРАЛАП ОҚЫТУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ

Пән бойынша оқу мақсаттарына сәйкес әртүрлі деңгейдегі тапсырмаларды дайындау мына сұрақтарға жауап іздеуді қарастырады:

- ☐ оқу мақсатына жетудегі оқушылардың көпшілігінің ілгерілеуін көрсетуге мүмкіндік беретін тапсырмаларды қалай жоспарлауға болады;
- ☐ үлкен қолдауды қажет ететін оқушыларға арналған тапсырмаларды қалай жоспарлауға болады;
- ☐ ең күрделі тапсырмаларды орындайтын оқушыларға арналған тапсырмаларды қалай бейімдеуге болады?

САБАҚ ЖОСПАРЫН БАҒАЛАУ

- ☐ сабақ мақсатының дұрыс анықталуы;
- ☐ бағалау критерийлерінің белгіленуі;
- ☐ оқыту әдістерінің тиімді таңдалуы;
- ☐ оқушылардың сабақта жұмыс істеу түрі, оқыту үлгілерінің (жеке, жұптық, топтық, бүкіл сыныптық) үйлесімділігі;
- ☐ қалыптастырушы бағалауға арналған тапсырмалардың тиімді таңдалуы;
- ☐ тапсырмаларға сәйкес дескрипторлардың анықталуы;
- ☐ үйге берілетін тапсырмалардың дайындалуы;
- ☐ саралау тапсырмаларының дайындалуы;
- ☐ бақылау, бағалау түрлерінің анықтығы;
- ☐ сабақты қорытындылауға қажетті сұрақтардың дайындалуы;
- ☐ сабақтың ресурстармен жабдықталуы (қосымша оқу материалдары, т.б.);

САБАҚҚА ДЕЙІНГІ РЕФЛЕКСИЯ

- Сабағымның мақсаты қандай? Сабақтың әрбір бөлімі оқушыны сабақ мақсатына жетелей ме?
 - Оқушылар іс жүзінде не істейді? Мен оқушыларға не істейтінін және олардың қандай нәтижеге қол жеткізуі керектігін қалай түсіндіремін?
 - Оқушылардың білімді игергенін қалай білемін?
-
- Егер мен оқушы болсам, бұның барлығын қалай қабылдар едім? Оқушыға көмек көрсетіле ме / жігерлендіріле ме? Қосымша материал ала ма?
 - Сабақ жоспары қаншалықты икемді? Оқушының ұзақ түсіндіруді қажет ететін қызықты сұрағы, дыбыс-бейне құралдарды пайдалану қиындықтары болса, оларға қалай жауап беремін?
 - Оқушылар ұсынатын кері байланысқа қатысты, оны қалай жіктеп, жазып және талқылаймын?

САБАҚТАН КЕЙІНГІ РЕФЛЕКСИЯ:

- Менің оқушыларым бүгін не үйренді? Бұған не әсер етті?
- Сабақта қолданған әдістерім сәтті болды ма? Сабақ бұдан да сәтті өтуі үшін басқа қандай әдіс-тәсіл қолдануым керек еді?
- Сабақта оқушылардың жинақтаған білімі мен тәжірибелері, қызығушылық танытатын салалары есепке алынды ма? Мұны қалай жақсартуға болатын еді?
- Сабақты оқушылардың іс-әрекеттері мен жауаптарына қарай бейімдей алдым ба? Сынып ортасы оқушыларға жайлы болды ма?
- Мен сыныптағы тәртіпті басқара алдым ба? Менің қандай әрекеттерім жақсы шықты, қандай әдістерім сәтсіз болды? Неліктен? Нені басқаша жасауым керек еді?
- Сабақта менің көңіл-күйім біркелкі болды ма? Мен өзімді ұстай білдім бе? Болашақта нені ескеуім керек? Сабақтағы оқыту әдістерім сәтті болды ма? Келешекте нені есепке алуым керек?
- Сабақта мен оқушыларымды ынталандыра алдым ба? Оқушылардың ішкі ынтасын ескердім бе? Оқушыларды табысқа бағыттаудың тағы да қандай жолдары бар?
- Бағалауда мен қаншалықты шынайы болдым? Бағалау оқушыларға қалай әсер етті?
- Осы сабақтан кейін мен өзіме қандай жаңалық аштым, нені терең түсіндім? Табысты мұғалім болу үшін тағы не істеуім керек?

Бағалау критерийі

Бағалау критерийі (БК) – оқушылардың оқу жетістіктері деңгейлеріне сәйкес өлшенетін негіз, белгі.

Бағалау критерийі (БК) оқу мақсаттарына (ОМ) жету қалай тексерілетінін көрсетеді, яғни, оқушы ОМ **жеткенін көрсету үшін** нені **орындау** қажеттігін сипаттайды. Сондықтан БК **қолжетімді**, ОМ жету деңгейін анықтайтындай **өлшемді** болуы қажет, яғни, ОМ **сәйкес болуы** керек және ОМ кең ауқымды қамтымағаны дұрыс. Солай дегенмен БК мұғалім мен оқушы үшін **нақты, анық және түсінікті болуы** тиіс. Барлығы қандай да бір **нақты әрекет** (атау, анықтау, көрсету, шешу және т.б.) арқылы түсінуі тиіс, оқушы оқу мақсатына жеткенін **көрсетуі қажет**.

Бағалау критерийі

Ұсыныстар:

- ✓ Бағалау критерийлерінің санын азайтыңыз
- ✓ Барлығын қамтуға тырыспаңыз
- ✓ Оқу мақсаттарының деңгейі мен көлемін есепке алыңыз

Ойлау дағдыларының деңгейлері: бұл неге маңызды?

Ойлау дағдыларының деңгейі (ОДД) – әрбір деңгейі ойлау дағдыларын анықтауды қалыптастыруға бағытталған оқу мақсаттарының иерархиялық өзара байланыстағы жүйесі.

Оқу мақсаты		Бағалау критерийі		Ойлау дағдыларының деңгейлері
1 ОМ		1БК		Білу және түсіну
		2БК		Қолдану
		3БК		Жоғары деңгей дағдылары

Бағалау: тексеру, таңдау, басым жақтарын көрсету, сыни баға беру, гипотезасын жасау, талқылау

Жинақтау: құрастыру, жобалау, құрау, ұсыну, жасау, қиыстыру

Талдау: негіздеу, салыстыру, айырмашылығын ажырату, меңгеру, реттеу, топтастыру, шешім шығару, зерттеу

Қолдану: шешу, қолдану, құрастыру, кескіндеу, топтастыру, меңгеру, көркемдеу, өзгерту

Түсіну: әңгімелеу, жинақтау, сипаттау, түсіндіру, болжау, санамалау, мысал келтіру

Білу: айту, санамалау, анықтау, қайда/қашан екенін атау, көрсету, айқындау

Бағалау критерийлерін ойлау дағдыларының деңгейлеріне сәйкестігінің мысалы

Оқу мақсаты: компьютерді зиянды программалардан қорғау.

Бағалау критерийі	Ойлау дағдыларының деңгейі
Зиянды бағдарламалардың қызметін түсіндіреді	Білу және түсіну
Компьютерді зиянды бағдарламалардан қорғау үшін антивирустік бағдарламаларды қолданады	Қолдану

Тапсырма құрастыру кезінде неге сүйену қажет?

- Оқу бағдарламасы және оқу жоспары
- Спецификация
- Құрастырылған бағалау критерийлері
- Кәсіби іс-тәжірибе/мұғалімнің шешімі
- Оқу материалын қамту көлемі мен деңгейі
- Оқушы деңгейі
- Оқушылардың ерекшеліктері мен қажеттіліктері

Тапсырма түрлері

Жабық тапсырмалар

Бір дұрыс жауапты
таңдайтын

Бірнеше дұрыс
жауапты таңдайтын

Сәйкестікті анықтауға
берілген

Дұрыс реттілікті
анықтауға берілген

Ашық тапсырмалар

Қысқа жауапты қажет
ететін

Толық жауапты қажет
ететін

Эссе

Жабық тапсырмалар

- Көп таңдауы бар тапсырмалар
- Салыстыру және сәйкестендіру
- Шындық немесе Жалған
- Мәтіннен белгілеу
- ...

Бір дұрыс жауапты таңдау тапсырмасы

12 санын екілік санау жүйесіне аударыңыз.

- A) 81
- B) 90
- C) 1000
- D) 1100
- E) 15

Бірнеше дұрыс жауапты таңдау тапсырмасы

Ақпаратты шығаруға арналған құрылғыларды көрсетіңіз.

- a) Принтер
- b) Процессор
- c) Монитор
- d) Сканер
- e) Пернетақта
- f) Микрофон
- g) Құлаққап
- h) Тышқан
- i) Плоттер

Салыстыру тапсырмасы

Берілгендер типтін және мысалдарды бағыттауыш арқылы сәйкестендіріңіз.

Тип атауы	Мысал
ФОРМУЛА	1000 ТГ
САНДЫҚ	12.01.2014
МӘТІНДІК	17:30
ЖАЛПЫ	=A3-B5
ПРОЦЕНТТІК	100% ОРЫНДАЛДЫ
ДАТА	ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫЛЫҚ	70%
УАҚЫТ	345

Ара қатысына қатысты тапсырма

Ортақ қолжетімді бумаға файл қою әрекеттерінің дұрыс тізбегін орнатыңыз.

№	Әрекеттер
	Тышқанның оң жақтағы батырмасы арқылы «Вставить»/ «Қою» командасын таңдау
	Ортақ қолжетімді бума ашу
	Файлды ерекшелеу → «Копировать» / «Көшіру» командасын таңдау
	«Мой компьютер»/ «Менің компьютерім» нысанын ашып→ «Сеть»/ «Желі» нысанын таңдау

«Ақиқат немесе жалған» тапсырмасы

Ақпараттардың шындық/жалған екенін анықтаңыз.

Тұжырымдама	А	Ж
Кодтау деп ақпаратты бір түрден екінші түрге аудару ережесін айтады		
Бір битпен үш мәнді кодтауға болады: 1 немесе 0 немесе 01		
Код деп бір түрдегі белгілер жиынын басқа түрде көрсету ережесін айтады		
Ақпарат деп бізді қоршаған орта туралы мәліметті айтады		
Декодтау деп ақпараттың түрлену үдерісін айтады		

Жабық тапсырма: Артықшылықтары мен кемшіліктері

Жабық тапсырмалардың
артықшылығы мен кемшіліктері
туралы топта талқылаңыз.
Өз пікіріңізбен топта бөлісіңіз.

Жабық тапсырмалар

Артықшылықтары

- Балл қою жеңіл
- Балдарды есептеу қолайлы
- Балдарды автоматты есептеу мүмкіндігі
- Жауаптың мүмкін нұсқаларының бар болуы
- Тапсырманы орындауға аз уақыт жұмсалады

...

Кемшіліктері

- Бастауыш сыныпта оқуға көп уақыт кетеді
- Білімнің тар ауқымын тексеруге бағытталған
- Жауапты кездейсоқ таңдау мүмкіндігінің бар болуы
- Тапсырманы орындау үдерісін бағалау мүмкін емес

...

Көп таңдауы бар тапсырмалар мысалы

Кестені қарастырыңыз. Берілгені: $A = 5$, $B = A1 * 2$. C1 ұяшығының нәтижесін анықтаңыз:

	A	B	C
1	5	$= A1 * 2$	$= СУММ(A1:B1)$

- A) 5
- B) 10
- C) 15
- D) 0,5

Көп таңдауы бар тапсырманың мысалы

Есептеңіз $3^2 + 4 \times 5$

A) 26 $(3 \times 2) + (4 \times 5)$

B) 29 $3^2 + (4 \times 5)^*$

C) 50 $[(3 \times 2) + 4] \times 5$

D) 65 $(3^2 + 4) \times 5$

Ашық тапсырма

Қысқа жауапты қажет ететін

Бос орынды толтыру

Қысқа шешім

Сұраққа жауап

Санамалау

...

Толық жауапты қажет ететін

Эссе

Толық шешім

Жобалар

Таныстырылым

...

Қысқа жауапты қажет ететін тапсырма

Электронды кестеде төмендегі формула бойынша есептің мәнін табыңыз.

B	C	D
-34 =		
-34 =		

A) =ИЛИ ($B1 < 0$; $B1 > 100$), егер B1 ұяшығындағы сан -34-ке тең болса?

B) =И ($B1 < 0$; $B2 > 100$), егер B1 және B2 ұяшықтарындағы сан -34-ке тең болса?

Толық жауапты қажет ететін тапсырма

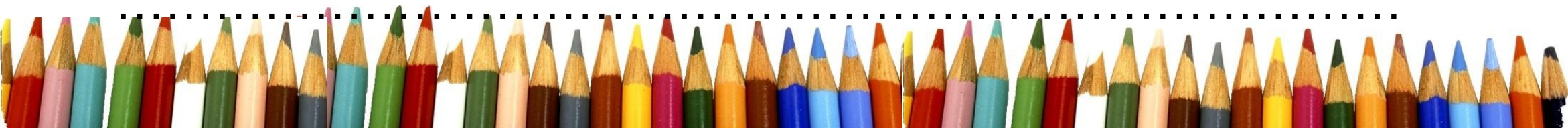
1. Электронды кесте кескіні берілген.

	A	B	C	D
1	5	2	4	
2	10	1	6	

D1 ұяшығына $=A\$1*3+C1/2$ формуласы енгізілген.

а) Салыстырмалы сілтемесі бар формула элементін жазыңыз.

.....
b) Егер D2 ұяшығына D1 ұяшығындағы формула көшіріліп жазылса, D2 ұяшығына шығатын нәтижені жазыңыз.

Қысқа жауапты қажет ететін тапсырма

Менеджер «Сатып алушылар» атауымен электронды кесте құрды. Әрбір бағанның атауына сәйкес берілгендер типін көрсетіп, кестені толтырыңыз.

Баған атауы	Берілгендер типі
Сатып алушы фамилиясы	
Сатып алушы адресі	
Салып алу саны	
Сатып алу құны	

Толық жауапты қажет ететін тапсырма

2015 және 2016 жылдардағы Қазақстанда жаз айларындағы орта айлық температура көрсеткіші жазылған кесте берілген.

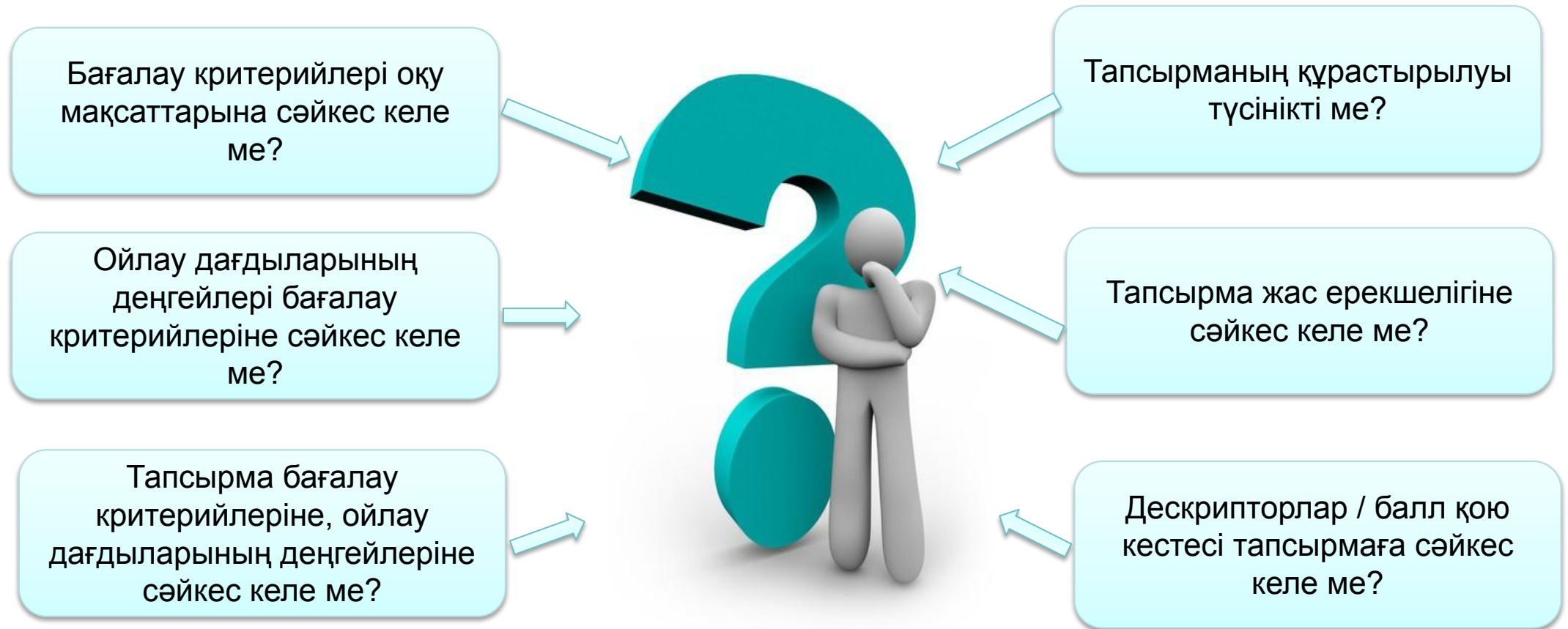
	A	B	C	D	E
	Кесте - Қазақстандағы жазғы орташа температура				
1					
2					
3		Ай	2015 жыл, °C	2016 жыл, °C	
4		маусым	28	26	
5		шілде	26	31	
6		тамыз	23	25	
7					

Берілген кестелерді қолданып график құрыңыз.

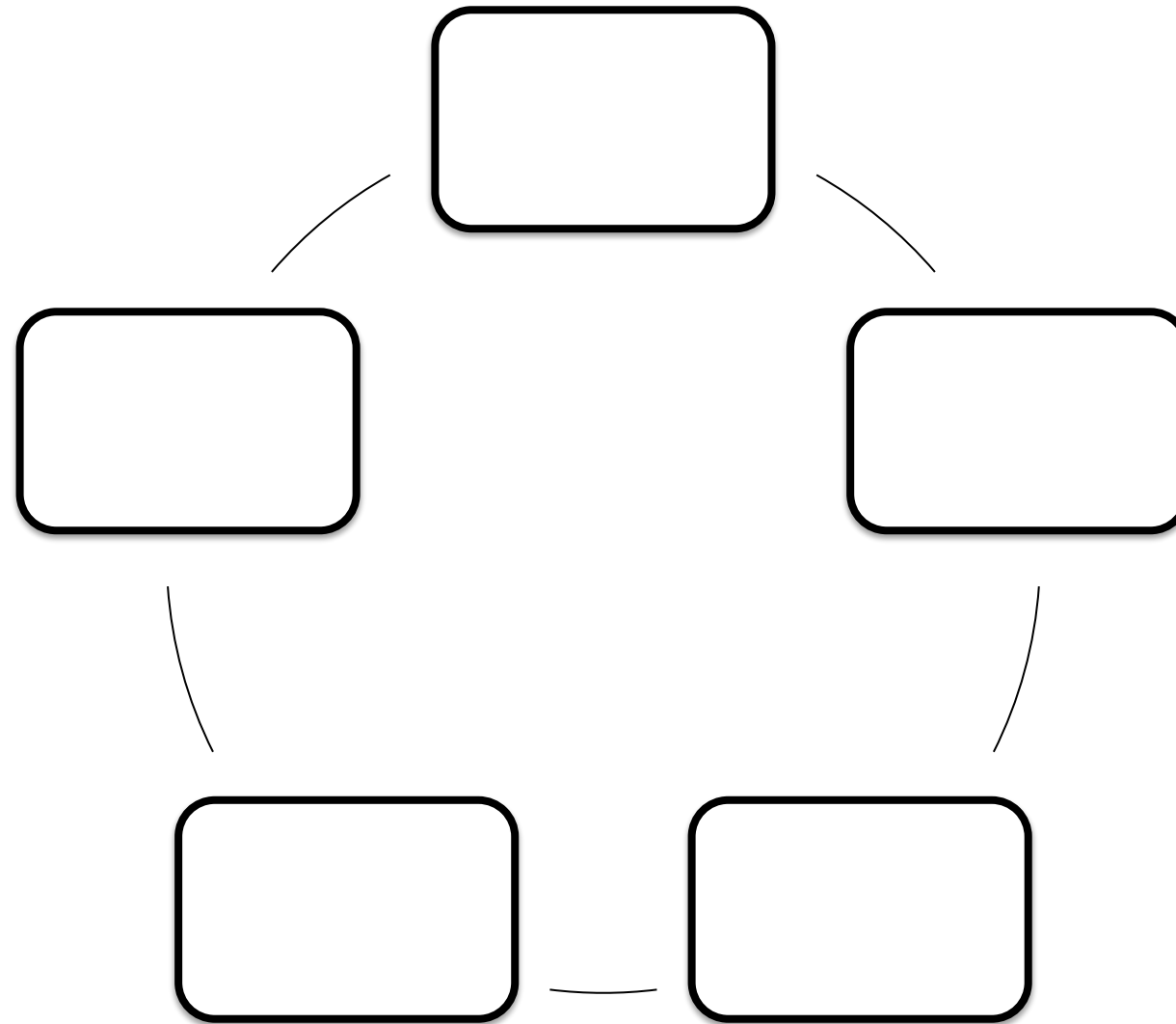
Графикте тақырыбын, осьтер атауын және легенданы көрсетіңіз.

Тапсырма құрастыру кезінде мұғалім не туралы ойлайды?

Құрастыру кезеңдері

Құрастыру кезеңдері

Жоспарлау - құрастыруды анықтайтын құжаттарды, құрастыру мақсаттары мен міндеттерін анықтау;

Құрастыру - оқу бағдарламаларын, спецификацияны қолдану, бағалау критерийлерін анықтау, тапсырма құрастыру;

Сараптама жасау - тапсырманың сапасын талдау, материалды қайта қарау, өзгерістер енгізу;

Қолдану - бөлінген уақыт пен жағдайды сақтай отырып, тапсырманы қолдану;

Талдау - нәтижеге шолу жасау, өзгерістер енгізу;

Ашық тапсырма

Артықшылықтары

- Тақырып мазмұнының басым бөлігін қамтуға мүмкіндіктің болуы
- Шығармашылыққа, жүйелі және стандартты емес ойлауға, білімі, дағдысы мен қабілетін түрлі тәсілдер арқылы көрсетуге мүмкіндіктің болуы
- Нәтижесін (салдарын) құруға мүмкіндіктің болуы
- Жауап беруде аргумент келтіруге және дәлелдер келтіруге мүмкіндіктің болуы
- Өз болмысын көрсетуге мүмкіндіктің болуы
- ...

Кемшіліктері

- Дескрипторлар / балл қою кестесін құру қиындық тудырады
- Балл қоюдың субъективтілік қаупі бар
- Жұмысты тексеруде және бағалауда уақытты талап етеді
- ...

КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ

Бағалау - оқытудың ағымдағы және қорытынды кезеңдеріндегі оқушылардың үлгерімі туралы ақпаратты жинау мен талдауды білдіретін білім беру процесінің маңызды құрамдас бөлігі.

КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ

оқушының
жеке тұлғасы
емес, оның
орындаған
жұмысы
бағаланады

оқушының
жұмысы оларға
алдын ала
белгілі бағалау
критерийлері
бойынша
бағаланады

оқытылған,
мазмұн
бағаланады,
себебі бағалау
критерийлері
нақты оқу
мақсаттарын
сипаттайды

оқушылардың
өзін-өзі
бағалауға және
оқуға деген
ынтасы артады

КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУДЫҢ МАҚСАТЫ

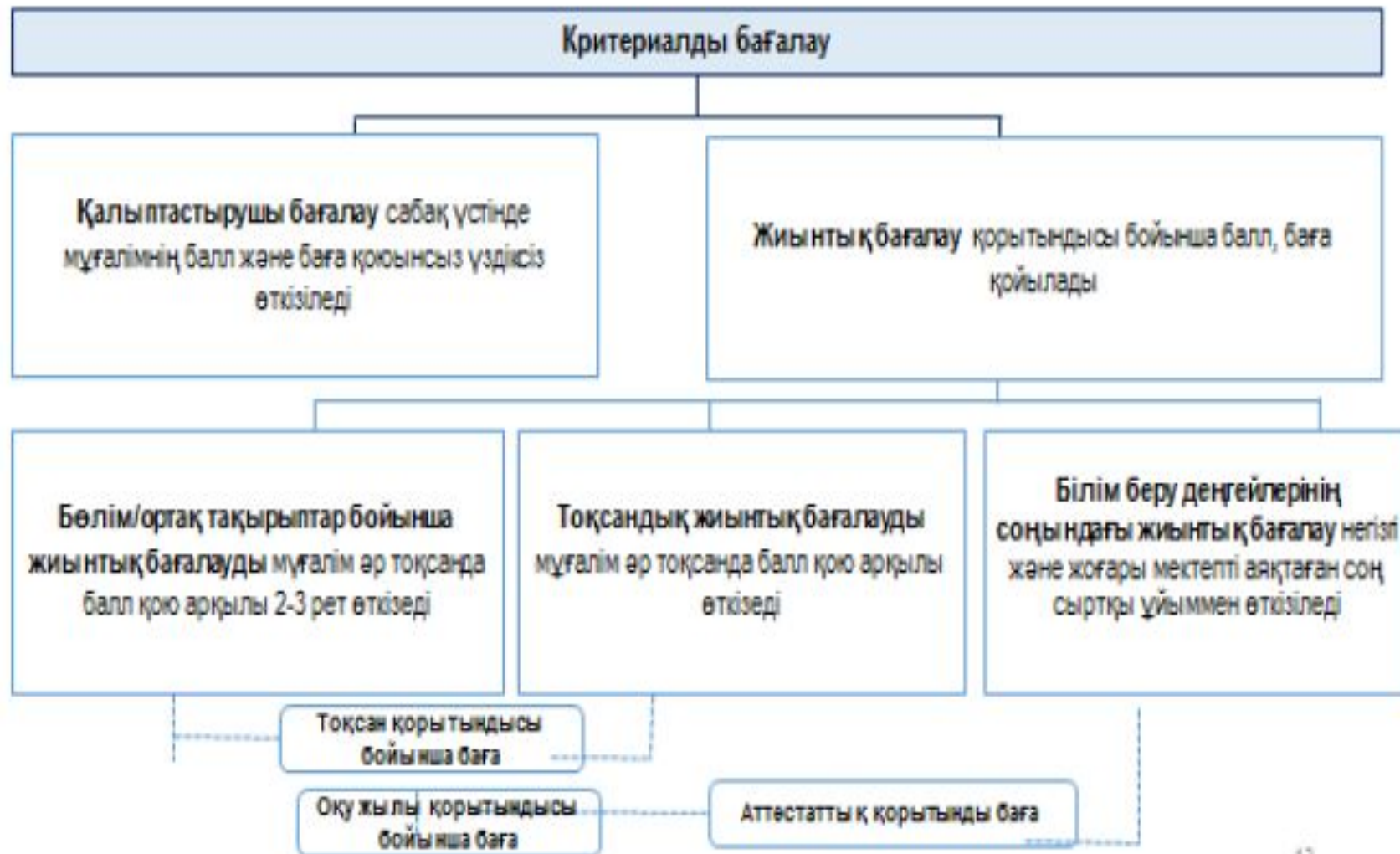
бағалау критерийлері негізінде білім алушылардың оқу нәтижелері туралы объективті ақпарат алу және оны оқу процесін одан әрі жетілдіру үшін барлық мүдделі қатысушыларға ұсыну

КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ ЖҮЙЕСІНІҢ МІНДЕТТЕРІ

1. Білім беру процесіндегі бағалаудың мүмкіндігін және қызметін кеңейту;
2. Жүйелі кері байланыс арқылы оқушылардың үнемі өзін-өзі жетілдіруіне жағдай жасау;
3. Бірыңғай стандарттарды, бағалаудың сапалы механизмдерін және бағалау құралдарын қалыптастыруға ықпал ету;
4. Ақпаратты түсінікті, нақты және үздіксіз түрде ұсыну:
 - ☐ оқушыларға – оқу сапасы туралы ;
 - ☐ мұғалімдерге – оқушылардың оқу жетістіктері туралы;
 - ☐ ата – аналарға – балалардың оқу нәтижелеріне қол жеткізу деңгейі туралы;
 - ☐ басқару органдарына – білім беру қызметінің сапасы туралы.

КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУДЫҢ

13

ҚАЛЫПТАСТЫРУШЫ БАҒАЛАУ ТАПСЫРМАЛАРЫН ҚҰРАСТЫРУ

Оқу бағдарламасы, оқу мақсаттары, пән

Бағалау критерийлері

Ойлау дағдыларының деңгейлері

Тапсырмалар

Дескрипторлар

Кері байланыс

БАҒАЛАУ ҚҰРАЛДАРЫН ҚҰРАСТЫРУ ПРОЦЕСІ

Пәндер бойынша күтілетін
нәтижелер
(МЖМББС)

Оқу мақсаттары
(оқу бағдарламалары, ұзақ
мерзімді жоспарлар)

Ойлау дағдыларының
деңгейлері бойынша бағалау
критерийлері

Ойлау дағдыларының деңгейлері

Білу және түсіну

Қолдану

Жоғары деңгей дағдылары
(талдау, жинақтау, бағалау)

Тапсырма

- Ақпаратты түсіндіру және еске түсіру: анықтама беру, атап шығу, тану, қайта тұжырымдау, пікір білдіру және т.б.
- Білімді қолдану, мәліметтерді пайдалану, көрсету, есептеу, интерпретациялау және т.б.
- Ашық сұрақтарға жауап беру және мәселені шешу, білімді кіріктіру және стандартты емес шешімін табу, сыни тұрғыдағы ойларды, аргументті пікірлерді тұжырымдау және т.б.

Дескрипторлар

Оқу жетістігі деңгейі көрсетілген
рубрикалар
(жоғары, орта, төмен)

Балл қою кестесі

Балдар/Кері байланыс

Электрондық журнал

Бағалар

ҚАЛЫПТАСТЫРУШЫ БАҒАЛАУ ТАПСЫРМАСЫ

Тақырып «Ақпаратты өлшеу»	
Оқу мақсаты	8.2.1.1 Ақпарат көлемін анықтауда алфавиттік (әліпби) тәсілін қолдану
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> Ақпарат көлемін анықтау формуласын қолданады
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану

Тапсырма

1. Егер алфавит 32 әріптен тұратын болса, сол алфавиттың бір әріпі қанша ақпарат таситынын есептеңіз.

2. Мәтінді қарастырыңыз. Егер 1 символ = 1 байтқа тең болса, мәтіндегі алфавит қуатын есептеңіз.

Ақпарат – сақтау, түрлендіру, жөнелту және пайдалану нысаны болып табылатын қоршаған әлем туралы мәліметтер.

Дескриптор *Білім алушы*

- бір таңбаның ақпарат салмағын есептейді
- мәтіннің алфавит қуатын есептейді

БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Ұсыным:

- ✓ бағалау критерийлерінің санын азайтыңыз;
- ✓ көп ауқымды қамтуға тырыспаңыз;
- ✓ оқу мақсаттарының деңгейі мен көлемін есепке алыңыз
- ✓ ...

БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІН ОЙЛАУ ДАҒДЫЛАРЫНЫҢ ДЕҢГЕЙЛЕРІНЕ СӘЙКЕСТІРУ

Оқу мақсаты:

7.4.2.1 компьютерді зиянды программалардан қорғау

Бағалау критерийі

Ойлау
дағдыларының
деңгейі

Білім алушы

Зиянды бағдарламалардың қызметін түсіндіреді

Білу және түсіну

Компьютерді зиянды бағдарламалардан қорғау
үшін антивирустік бағдарламаларды қолданады

Қолдану

ТАПСЫРМАЛАРАҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

- ❑ Тапсырма оқу мақсаттары, бағалау критерийлері мен ойлау дағдыларының деңгейлеріне сәйкес болуы керек
- ❑ Тапсырма оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай келуі керек
- ❑ Тапсырмалар сараланған болуы керек, яғни оқушылардың жеке ерекшеліктерін, нақты айтқанда қабылдау мен ойлау, жұмыс істеу қарқыны, пәндік және пәнүсті дағдыларының қалыптасу деңгейінің ерекшеліктерін ескеру маңызды
- ❑ Тапсырмалар оқушыларды танымдық әрекетке ынталандыратындай алуан түрлі, нақты және түсінікті болу тиіс

ДЕСКРИПТОР - тапсырмаларды орындау кезіндегі нақты қадамдарды көрсететін сипаттама

- Дескрипторлар тапсырманы орындауда оқушыға нақты қай жерде қиын болғанын анықтауға мүмкіндік береді.
- Бұл оқушыларға тиімді кері байланыс беруге және қайталап оқуға арналған бағдарламалық материалдың қажетті көлемін анықтауға мүмкіндік береді.

ҚАЛЫПТАСТЫРУШЫ БАҒАЛАУ ТАПСЫРМАЛАРЫ. ДЕСКРИПТОРЛАР

1-тоқсан

«Компьютер мен жүйелердің техникалық сипаттамалары» бөлімі

Тақырып «Ақпаратты өлшеу»	
Оқу мақсаты	8.2.1.1 Ақпарат көлемін анықтауда алфавиттік (әліпби) тәсілін қолдану
Бағалау критерийі	Білім алушы Ақпарат көлемін анықтау формуласын қолданады
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану

Тапсырма

1. Егер алфавит 32 әріптен тұратын болса, сол алфавиттың бір әріпі қанша ақпарат таситынын есептеңіз.

2. Мәтінді қарастырыңыз. Егер 1 символ = 1 байтқа тең болса, мәтіндегі алфавит қуатын есептеңіз.

Ақпарат – сақтау, түрлендіру, жөнелту және пайдалану нысаны болып табылатын қоршаған әлем туралы мәліметтер.

Дескриптор

- бір таңбаның ақпарат салмағын есептейді
- мәтіннің алфавит қуатын есептейді

ТАПСЫРМАНЫҢ КІЛТІ МЕН ДИСТРАКТОРЛАРДЫ ҚҰРАСТЫРҒАНДА НЕНІ ЕСКЕРУ ҚАЖЕТ?

тапсырманың кілтінде
тікелей оқулықтан алынған
үзінділерді қолданбаған жөн,
әсіресе, дистрактордың оған
ерекше қатысы болмаса

алдыңғы тапсырмада
кездескен сұрақтарды дұрыс
жауап (кілт) ретінде
қолданудың қажеті жоқ

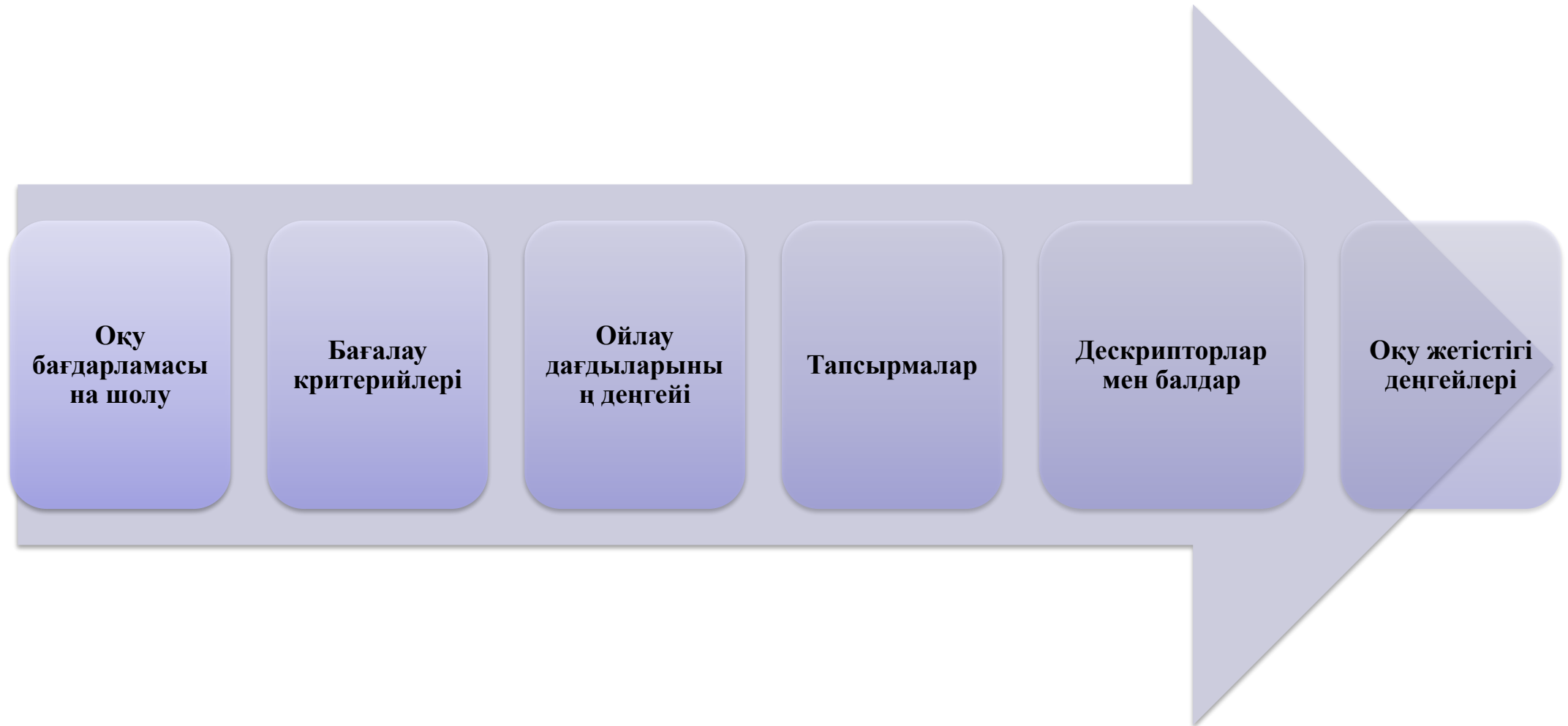
кілт-жауаптың
дистракторлардан
ерекшеленіп берілмегені
дұрыс (өте қысқа/ұзақ,
жеңіл/күрделі түрде
берілмеуі маңызды)

тапсырма кілті мен
дистракторларда «әрқашан»,
«кейде», «ешқашан»,
«жоғарыда аталғандардың
барлығы», «дұрыс жауабы
жоқ» сияқты сөз
тіркестерінің болмауын
ескерген жөн

дистракторлардың «жартылай
дұрыс» болуын, яғни
дистракторды әртүрлі
мағынада түсінуге болатын
жағдайларды, олардың
екіүштылығын болдырмау
керек

Бөлім бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмаларды құрастыру алгоритмі

Рубриканың үлгісі

«8.1А Компьютер мен желілердің техникалық сипаттамалары» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика.

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийлері	Оқу жетістіктерінің деңгейі		
	Төмен	Орташа	Жоғары
Алфавиттегі таңба санын есептейді	Алфавиттегі таңба санын анықтауда қиналады ☐	Алфавиттегі таңба санын анықтауда қателіктер жібереді. ☐	Алфавит қуатын есептеу формуласын біледі және дұрыс қолдана алады. ☐
Мәтіндегі ақпарат көлемін анықтайды	Беттің ақпарат көлемін анықтауда/ файлдың ақпарат көлемін анықтауда/ файлдың көлемін Мб түрінде көрсетуде/16 таңбалық мәтін қуатын есептеуде/256 таңбалық мәтін қуатын есептеуде/ мәтін ерекшелігін түсіндіруде/1 байтты 23 бит деп көрсетуде/ақпаратты Мб түрінде көрсетуде қиналады ☐	Беттің ақпарат көлемін анықтауда/ файлдың ақпарат көлемін анықтауда/ файлдың көлемін Мб түрінде көрсетуде/16 таңбалық мәтін қуатын есептеуде/256 таңбалық мәтін қуатын есептеуде/ мәтін ерекшелігін түсіндіруде/1 байтты 23 бит деп көрсетуде/ақпаратты Мб түрінде көрсетуде қателіктер жібереді ☐	Беттің ақпарат көлемін /Файлдың ақпарат көлемін дұрыс анықтайды/Файлдың көлемін Мб түрінде дұрыс көрсетеді/16 таңбалық мәтін қуатын/256 таңбалық мәтін қуатын дұрыс есептейді/Бірінші мәтін ерекшелігін /Екінші мәтін ерекшелігін дұрыс түсіндіреді/1 байтты 23 бит деп көрсетеді/ақпаратты Мб түрінде дұрыс көрсетеді ☐

Тоқсандық жиынтық бағалау: Спецификация

- Тоқсанды аяқтау бойынша бағалау рәсімдерінің мазмұны мен құрылымына қойылатын талаптарды анықтайтын құжат.
- Бір параллельдегі барлық сыныптар үшін бірыңғай талаптар белгіленеді.
- Тапсырманың мақсатын, күтілетін нәтижесін, деңгейін, орындау уақытын, құрылымын, сипаттамасын анықтайды.
- Тапсырмалар мен балл қою кестесі үлгілерінен тұрады.

Тоқсандық жиынтық бағалау: тапсырма сипаттамасы

Бөлім	Тақырып	Тексерілетін мақсат	Ойлау дағдыларының деңгейі	Тапсырманың саны*	№ тапсырма*	Тапсырманың түрі*	Орындау уақыты, мин*	Балл*	Бөлім бойынша балл
Компьютер мен желілердің техникалық сипаттамалары	Процессор және оның сипаттамалары	8.1.1.1- қарапайым деңгейінде процессордың қызметін және оның негізгі сипаттамасын түсіндіру	Қолдану	3	1,2,3	ҚЖ/ТЖ	20	10	12
	Компьютерлік желілер	8.1.3.1- желінің өткізу қабілетін анықтау	Білу және түсіну	1	4	ТЖ	4	2	
Денсаулық және қауіпсіздік	Компьютер пайдаланудың кері аспектілері	8.4.1.1 -адам ағзасына түрлі электронды құрылғылардың әсері туралы мысал келтіру және қорғану тәсілдерін тиімді қолдану	Білу және түсіну	4	5,6,7,8	ҚЖ/ТЖ	15	8	8
Барлығы:				8			39 минут	20	20
<i>Ескерту: * - өзгеріс енгізуге болатын бөлімдер</i>									

Тоқсандық жиынтық бағалау: Тапсырмалар үлгісі

Тақырып	Тексерілетін мақсат	Ойлау дағдыларының деңгейі	Тапсырмасы*	№ тапсырма*	Тапсырма түрі*	Орындау уақыты, мин*	Балл*	Бөлім бойынша балл
Компьютерлік желілер	8.1.3.1- желінің өткізу қабілетін анықтау	Білу және түсіну	1	4	ТЖ	4	2	

4. Алия мұғалімге электронды пошта арқылы көлемі 15 Мб болатын файлды жіберді. Егер желінің өткізу қабілеті 1024бит/сек болса, файлдың жіберілу уақытын анықтаңыз.

[2]

Токсандық жиынтық бағалау: Балл қою кестесі

4. Алия мұғалімге электронды пошта арқылы көлемі 15 Мб болатын файлды жіберді. Егер желінің өткізу қабілеті 1024бит/сек болса, файлдың жіберілу уақытын анықтаңыз.

			[2]
№	Жауабы	Балл	Қосымша ақпарат
4	$15\text{Мб}=15*1024*8\text{бит}$ $t=15*1024*8/1024=15*8=120\text{сек}$	2	Мб-ты битке айналдырады -1 балл Уақытты табады – 1 балл

ТЖБ тапсырмаларын құрастыру алгоритмі

ТЖБ

Балл қою кестесі бар тапсырмалар мысалы

1. Төменде берілген кестені қарастырыңыз.

	A	B	C	D
1	"Sulrak" дүкенінің тауарлары			
2	Тауар атауы	дана	бағасы	жалпы бағасы
3	Телевизор	12	156 000,00 P	
4	Кір жуғыш машина	8	84 000,00 P	
5	Мұздатқыш	14	135 000,00 P	
6	Үтік	26	12 000,00 P	

1.1. Кестедегі C бағанының ұяшықтар пішімін бүтін сан етіп пішімдеу жолын жазыңыз.

1. Ұяшықтарды белгілеу
2. «Формат ячеек» диалогтік терезесін ашу
3. _____
4. _____
5. «Ок» батырмасын басу.

[2]

1.2. Жалпы бағасын есептеу формуласын жазыңыз.

[1]

Балл қою кестесі

№	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1	1.1 3. «Қаржылық» пішімін таңдау 4. Ондық сандар белгісін 0 етіп көрсету	2	
	1.2 =B3*C3	1	

Балл қою кестесі

Балл қою кестесін құрастыру кезінде нені ескеру керек?

«Қосымша ақпарат» бағанында мұғалімге көмек ретінде төмендегілер нақтыланған:

- балл нақты не үшін қойылады;
- жұмысты тексеру кезінде қандай жауап нұсқалары есепке алынуы мүмкін;
- оқушы жауабында қандай шектеулер болуы мүмкін;
- оқушының орындаған жұмысын модерациялау кезінде қандай шешімдер қабылданады;
- жұмысты тексеру кезінде пайдалы болатын кез келген басқа ақпарат.

Балл қою кестесінде берілген қосымша ақпарат төмендегілерді қамтиды:

- бірнеше балл алуға болатын тапсырмалар. Қандай жағдайда нақты ұсыныстар беріледі, әр балл не үшін қойылады;
- оқушының күтілетін жауабына қосымша анықтамалар;
- есептеуге болмайтын жауаптар;
- дұрыс жауап ретінде қабылдануы мүмкін барлық шешімнің альтернативті тәсілдері;
- қателерді ауыстыру.

1

Спецификацияны зерделеп таныңыз, жиынтық жұмысын құрастырыңыз

- 📍 Спецификация тоқсандық жиынтық бағалаудың мазмұны мен оны өткізуге қатысты талаптарды қамтиды
- 📍 Тоқсандық жиынтық бағалау;
 1. Тоқсандағы оқу мақсаттарын қамтиды
 2. 1 сабақ көлемінде өткізіледі
 3. Жиынтық жұмыс пен балл қою кестесінің қажетті нұсқаларын мұғалімдер құрастырады
 4. Максималды балл спецификацияда белгіленеді
 5. Модерация тек жазбаша жұмыстарға жүргізіледі

- оқушылардың тоқсандық жиынтық бағалау жұмыстарын талқылау үдерісі балл қоюды стандарттау, объективтілікті және бағаны әділ қоюды қамтамасыз ету мақсатында жүргізіледі

START: МОДЕРАЦИЯ

2

МОДЕРАЦИЯҒА дейін

- 📍 Мұғалім оқушылардың жұмысын балл қою кестесіне сәйкес бағалайды
- 📍 Жиынтық жұмыстың 3 үлгісі іріктеледі:
 - максималды балмен
 - минималды балмен
 - бағалау қиындық тудызған жұмыс
- 📍 Жұмыс үлгілеріндегі оқушылардың жеке мәліметтері шифрленеді

3

МОДЕРАЦИЯ кезінде

- 📍 Оқушылардың жұмыс үлгілері мен бағалау нәтижелеріне әріптестермен бірге сындарлы талқылау жүргізіледі
- 📍 Барлық балдар балл қою кестесіне сәйкес екендігіне және бағаның әділ қойылғанына көз жеткізу қажет
- 📍 Қажет болған жағдайда балдарға немесе балл қою кестесіне өзгерістер енгізіледі
- 📍 Хаттамаға қол қойылады

Субъективтілік

Объективтілік

Әрбір мұғалім үшін модерацияға қатысудың пайдалы болу себебі неде?

- Бағалаудың дұрыс өткізілгеніне сенімді болу
- Әріптестердің бағалауды қалай жүргізгенін көру
- Өз іс-тәжірибесімен бөлісу
- Бағалауды қалай жетілдіруге болатынын түсіну және талқылау

4

МОДЕРАЦИЯДАН кейін

- 📍 Модерация қорытындысы бойынша барлық оқушылардың жұмыстары қажет болған жағдайда қайта қаралады және балдар жоғарылау немесе төмендеу жағына қарай өзгеруі мүмкін
- 📍 Соңғы қорытынды балдар электрондық журналға қойылады

Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау «Орта білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, оларға аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады (2022 жылғы 12 мамырдағы №193 бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген).

Қалыптастырушы бағалау

- Қалыптастырушы бағалау нәтижелері **басып шығару** мен одан әрі **сақтауды** талап етпейді.
- Қалыптастырушы бағалаудың нәтижелерін ұсыну білім алушылармен **орындалған жұмыстарда** жүзеге асырылады.

Бөлім бойынша жиынтық бағалау

- Оқу жүктемесі аптасына 1 сағат болған жағдайда БЖБ бөлімдерді біріктіре отырып, бір тоқсанда екі реттен артық өткізілмейді, қорытынды баға жартыжылда қойылады.
- 5-9 сыныптағы «Информатика» оқу пәнінен тек бөлім бойынша жиынтық бағалау жүргізіледі және олардың қорытындысы бойынша жарты жылдық баға қойылады, ал тоқсан бойынша жиынтық бағалау жүргізілмейді.
- 10-11 сыныптағы қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы «Информатика» оқу пәнінен тек бөлім бойынша жиынтық бағалау жүргізіледі және олардың қорытындысы бойынша жарты жылдық баға қойылады, ал тоқсан бойынша жиынтық бағалау жүргізілмейді.
- Жаратылыстану-математикалық бағыттағы «Информатика» пәнінен бөлім бойынша жиынтық бағалау және тоқсан бойынша жиынтық бағалау жүргізіледі.

Тоқсандық жиынтық бағалау

- Пәндердің күрделілік деңгейін есепке ала отырып, **бір күнде үшеуден артық емес** тоқсандық жиынтық бағалау жүргізуге болады. Олар тоқсан аяқталатын соңғы күні жүргізілмейді.
- Жаңартылған білім беру мазмұнында оқитын сыныптардағы оқушылардың жылдық бағалары тоқсандық бағалардың **орташа арифметикалық мәнін ең жақын бүтін санға дөңгелектеу арқылы** қойылады.

Кері байланыс

Сізге түсінікті болған
2 нәрсе:
Сізді ойландыратын
1 нәрсе:

